

KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W UNII EUROPEJSKIEJ

COORDINATION DES SYSTEMES EUROPEENS DE SECURITE SOCIALE

Na czym polega koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej?

Każde państwo Unii Europejskiej posiada własny system zabezpieczenia społecznego i ma prawo decydować o tym, jakie świadczenia są przyznawane ubezpieczonemu i na jakich warunkach. Przepisy unijne nie ujednolicają tych systemów, ale określają zasady, których muszą przestrzegać instytucje zabezpieczenia społecznego wszystkich państw członkowskich. Gwarantują one obywatelom Unii Europejskiej, korzystającym z prawa do przemieszczania się, takie same prawa, jakie posiadają osoby, które zawsze pracowały i mieszkały w tym samym państwie członkowskim.

Jakie instytucje czuwają nad przestrzeganiem zasad koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego?

Każde państwo Unii Europejskiej oraz Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria powołało instytucję tącznikową, której misją jest czuwanie nad przestrzeganiem przepisów unijnych dotyczących świadczeń zdrowotnych.

Jakie sprawy podlegają przepisom Unii Europejskiej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego?

- ▶ świadczenia z tytułu choroby
- ▶ świadczenia z tytułu macierzyństwa i równoważne świadczenia dla ojca
- ▶ wypadki przy pracy
- ▶ choroby zawodowe
- ▶ świadczenia z tytułu inwalidztwa
- ▶ emerytury, świadczenia przedemerytalne
- ▶ renty rodzinne
- ▶ świadczenia z tytułu śmierci
- ▶ świadczenia dla bezrobotnych
- ▶ świadczenia rodzinne

Jakie są podstawowe zasady koordynacji?

Zasada równego traktowania

Obywatele jednego państwa członkowskiego, którzy przebywają w innym państwie członkowskim mają takie same obowiązki i korzystają z takich samych uprawnień, jak obywatele tego państwa. Zgodnie z tą zasadą Polacy, którzy podejmą pracę lub rozpoczną działalność na własny rachunek we Francji będą traktowani tak jak obywatele tego państwa, także przy ustalaniu prawa do świadczeń pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa.

Zasada zachowania praw nabytych

Świadczenia pieniężne należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku państw członkowskich nie podlegają zmianom, zawieszeniu lub konfiskacie z powodu tego, że uprawniony lub członkowie jego rodziny mieszkają w innym państwie członkowskim niż to, w którym znajduje się instytucja odpowiedzialna za wypłacanie tych świadczeń. Na wniosek świadczeniobiorcy instytucja ta dokonuje transferu tych świadczeń do państwa zamieszkania ubezpieczonego.

Zasada sumowania okresów ubezpieczenia (zatrudnienia, pracy na własny rachunek, zamieszkania)

We Francji prawo do świadczeń pieniężnych związanych z chorobą lub macierzyństwem uzależnione jest od posiadania pewnego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania.

Polskie okresy ubezpieczenia, w tym z tytułu zatrudnienia, zostaną zaliczone do okresu ubezpieczenia wymaganego do przyznania świadczeń Polakowi, który podejmie pracę lub rozpocznie działalność gospodarczą we Francji.

Aby skorzystać z zasady sumowania zainteresowany musi wystąpić do *Sécurité sociale* swego nowego miejsca pobytu i poprosić o wydobycie formularza E 104 z Polski. Dokument ten potwierdza okresy ubezpieczenia. ZUS wystawia zaświadczenie i przesyła je bezpośrednio do instytucji właściwej do spraw ubezpieczenia w państwie nowego zamieszkania zainteresowanego. Nie można więc uzyskać go przed wyjazdem z Polski - tak jak to było dotychczas.

PRZYKŁAD

Anna była zatrudniona w Polsce przez 6 lat. Straciła pracę i wyjechała do Francji. Podjęła pracę i z tego tytułu podlega francuskim przepisom w dziedzinie ubezpieczenia społecznego. Po czterech miesiącach zaszła w ciążę. We Francji, żeby otrzymać płatny urlop macierzyński należy być ubezpieczonym co najmniej 10 miesięcy przed planowaną datą porodu. W związku z tym, że okres zatrudnienia w Polsce zostanie doliczony, ma prawo do płatnego urlopu macierzyńskiego. Musi jednak przedłożyć w *Sécurité sociale* formularz E 104 – zaświadczenie

o przebytych okresach ubezpieczenia. Ponieważ nie poprosiła o ten formularz przed wyjazdem do Francji, *Sécurité sociale* wystąpi do ZUS-u o wydanie tego zaświadczenia.

W którym państwie jest się ubezpieczonym?

- ▶ Osoby aktywne zawodowo są ubezpieczone w państwie, w którym pracują. Od tej zasady istnieją wyjątki, między innymi w przypadku delegowania. Osoba oddelegowana przez polską firmę do pracy we Francji podlega ustawodawstwu polskiemu.
- ▶ Osoby nieaktywne zawodowo są ubezpieczone w kraju zamieszkania.

W jaki sposób zorganizowana jest koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej?

Instytucje zabezpieczenia społecznego państw członkowskich postępują się dokumentami przenośnymi. Służą one do wymiany informacji pomiędzy *Sécurité sociale* i ZUS-em, jak również potwierdzają prawa do świadczeń osób przemieszczających się na terytorium Unii Europejskiej.

Dokumenty przenośne Unii Europejskiej potwierdzające prawo do zabezpieczenia społecznego:

Numer: A1 (dawne formularze E 101 i E 103)

Tytuł: Zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej

Dokument pozwala zarejestrować się w instytucji ubezpieczenia zdrowotnego właściwej ze względu na miejsca zamieszkania.

Organ wydający we Francji: *Sécurité sociale*, RSI (*Régime Social des Indépendants*), MSA (*Mutualité Sociale Agricole*)

PRZYKŁAD

Piotr jest pracownikiem delegowanym do Francji przez polską firmę informatyczną. Przed rozpoczęciem okresu delegowania jego pracodawca wystąpił do ZUS-u właściwego dla siedziby przedsiębiorstwa o wydanie dokumentu A1. Piotr, pracując we Francji, podlega polskim przepisom zabezpieczenia społecznego. Gdy choruje, NFZ refunduje koszty jego leczenia.

Numer: S1 (dawne formularze E 106, E 109, E 120 i E 121)

Tytuł: Rejestracja w celu objęcia opieką zdrowotną

Dokument umożliwia zarejestrowanie się w systemie opieki zdrowotnej osobie, która mieszka w jednym z krajów Unii Europejskiej lub Islandii, Liechtensteinie, Norwegii i Szwajcarii, ale jest ubezpieczona w innym. Potrzebny jest osobom

mieszkającym za granicą po przejściu na emeryturę. Jest niezbędny członkom rodzin pracowników migrujących, którzy zostali w swoim kraju pochodzenia, ale są objęci systemem zabezpieczenia społecznego kraju, w którym obecnie pracuje członek ich rodziny.

Organ wydający we Francji: *Sécurité sociale*, RSI (*Régime Social des Indépendants*), MSA (*Mutualité Sociale Agricole*).

PRZYKŁAD

Wojtek wyjechał do pracy do Francji. Jego dzieci oraz bezrobotna żona pozostali w Polsce. *Sécurité sociale* przysłała Wojtkowi dokument S1 poświadczający, że jest on ubezpieczony we Francji. Jego żona powinna jak najszybciej przedstawić ten dokument w polskiej instytucji ubezpieczenia zdrowotnego w imieniu swoim i dzieci. Decyzja, czy członkowie rodziny Wojtka zostaną upoważnieni do opieki medycznej na koszt francuskiej instytucji ubezpieczenia zdrowotnego, zostanie podjęta zgodnie z polskimi przepisami.

Numer: S2 (dawny formularz E 112)

Tytuł: Prawo do planowanego leczenia

Poświadczenie uprawnień do planowanego leczenia w innym państwie Unii Europejskiej. Instytucja ubezpieczenia zdrowotnego pokrywa koszty leczenia w innym państwie tylko wtedy, gdy ubezpieczony uzyskał przed wyjazdem odpowiednie zezwolenie (dokument S2).

Organ wydający we Francji: *Sécurité sociale*, *Régime Social des Indépendants*, *Mutualité Sociale Agricole*

PRZYKŁAD

Krystyna mieszka we Francji i jest tam ubezpieczona. Pojechała do Polski na leczenie dentystyczne. Po powrocie przedstawiła rachunki od dentysty w kasie chorych. Leczenie dentystyczne nie było leczeniem szpitalnym i odbyło się bez uprzedniej zgody kasy chorych. Krystyna otrzyma zwrot kosztów według stawki stosowanej we Francji i na obowiązujących tam warunkach.

Artur mieszka we Francji i jest tam ubezpieczony. Dostał zgodę (dokument S2) na operację w Polsce, gdzie mieszkają jego żona i dzieci. *Sécurité sociale* pokryje koszty hospitalizacji. Jeśli Artur z pewnych względów poniesie całość lub część kosztów leczenia, uzyska ich zwrot według stawki polskiej. Nie dostanie zwrotu przekraczającego kwoty, którą rzeczywiście zapłacił.

Numer: DA1 (dawny formularz E 123)

Tytuł: Prawo do opieki zdrowotnej na podstawie ubezpieczenia od wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Dokument upoważnia do korzystania, w razie potrzeby, z leczenia i innych specjalnych świadczeń zdrowotnych, zgodnie z przepisami państwa, w którym się mieszka lub przebywa czasowo.

Organ wydający we Francji: instytucja do spraw wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

PRZYKŁAD

Maja jest ubezpieczona we Francji. W kraju tym uległa wypadkowi przy pracy. Zamierza leczyć jego skutki w Polsce. Musi zaopatrzyć się w dokument przenośny DA1 (dawny formularz E123). Na jego podstawie będzie mogła leczyć się w Polsce, w zakresie wskazanym przez instytucję, która wystawiła formularz. *Sécurité sociale* pokryje koszty leczenia.

Numer: U1 (dawny formularz E 301)

Tytuł: Okresy, które należy uwzględnić przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych

Dokument potwierdza okresy ubezpieczenia i zatrudnienia lub pracy na własny rachunek w innym państwie Unii Europejskiej, które będą brane pod uwagę przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych.

Dokument należy przedstawić publicznej służbie zatrudnienia w kraju, w którym zamierza się ubiegać o zasiłek dla bezrobotnych.

Organ wydający we Francji: Urząd pracy lub instytucja zabezpieczenia społecznego, w których jest się aktualnie ubezpieczonym w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

Numer: U2 (dawny formularz E 303)

Tytuł: Zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych

Zezwolenie potrzebne w celu transferu zasiłku dla bezrobotnych osobie bezrobotnej, która chce udać się do innego państwa Unii Europejskiej, aby tam szukać pracy.

Dokument należy przedstawić publicznej służbie zatrudnienia w kraju, w którym poszukuje się pracy.

Organ wydający we Francji: *Pôle emploi*

PRZYKŁAD

Krzysztof pracował we Francji przez 4 lata. Gdy firma, w której był zatrudniony została zlikwidowana, zapisał się do urzędu pracy i otrzymał zasiłek dla bezrobotnych. Krzysztof chciałby wrócić do Polski i tam szukać pracy. Jeśli chce zachować prawo do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych, przed wyjazdem musi zwrócić się z wnioskiem o uzyskanie formularza U2 do urzędu pracy lub instytucji zabezpieczenia społecznego, w której jest aktualnie ubezpieczony w zakresie świadczeń dla bezrobotnych. Przez cztery tygodnie musi pozostawać do dyspozycji urzędu pracy, który będzie wyptał mu zasiłek. Po tym okresie może wyjechać do Polski.

W ciągu siedmiu dni od wyjazdu z Francji musi zarejestrować się w polskim urzędzie pracy. Jeżeli dotrzyma tego terminu, zasiłek dla bezrobotnych będzie wyptacany mu bez żadnej przerwy. Jeżeli zarejestruje się po upływie tej daty, zasiłek będzie wyptacany od dnia dokonania rejestracji.

Po zarejestrowaniu się w polskim urzędzie pracy Wojtek będzie musiał przestrzegać procedur i poddać się kontroli tego urzędu. Francuski urząd pracy będzie wyptał mu zasiłek przez trzy miesiące, jeżeli w tym czasie Wojtek będzie nadal bezrobotny i dopełni wszystkich procedur wymaganych przez polski urząd pracy. W wyjątkowych wypadkach francuski urząd pracy może przedłużyć wyptacanie zasiłku do sześciu miesięcy.

Numer: P1 (dawne formularze E 205, E 207, E 211)

Tytuł: Streszczenie decyzji o przyznaniu praw do emerytury

Decyzje podjęte przez instytucje państw Unii Europejskiej po rozpatrzeniu złożonego do nich wniosku o przyznanie emerytury, renty rodzinnej lub inwalidzkiej.

Organ wydający we Francji: *Pôle emploi*

PRZYKŁAD

Krystyna pracowała 25 lat we Francji i 22 lata w Polsce. Wniosek o emeryturę złożyła we Francji, kraju zamieszkania. Przy składaniu wniosku poinformowała francuską kasę emerytalną o tym, że pracowała w Polsce. W przypadku Krystyny to francuska kasa emerytalna ma obowiązek skontaktować się z polską kasą emerytalną ZUS, aby ustalić wysokość emerytury.

Krystyna otrzymała dokument P1, który jest podsumowaniem decyzji dotyczących emerytury lub renty podjętych przez kasy emerytalne francuską i polską. Po przeanalizowaniu danych zawartych w dokumencie, stwierdziła, że jej emerytura została obliczona w sposób dla niej niekorzystny. Zdecydowała się więc złożyć wniosek o ponowne przeliczenie wysokości emerytury.

Informacje na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Europie:

 <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>

 <http://ec.europa.eu/social-security-directory>

Informacje dotyczące Unii Europejskiej:

 Numer bezpłatnej infolinii: 00 800 67 89 10 11

Informacje na temat swobodnego przepływu pracowników:

Europejski Portal Mobilności Zawodowej

 <http://ec.europa.eu/free-movement-of-workers/>

Pomoc w rozwiązywaniu problemów:

 <http://ec.europa.eu/solvit>

Dane teleadresowe polskiej instytucji tącznikowej:

Departament Współpracy Międzynarodowej

– Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia

ul. Grójecka 186

02-390 Warszawa

 +48 (0)22 572 62 68

 +48 (0)22 572 63 19

 ca17@nfz.gov.pl

 www.nfz.gov.pl/new/

Dane teleadresowe francuskiej instytucji tącznikowej:

Centre des Liaisons Européennes et Internationales

de Sécurité Sociale (CLEISS)

11, rue de la tour des Dames

75436 Paris cedex 09, France

 +33 (0)1 45 26 33 41

 +33 (0)1 49 95 06 50

 www.cleiss.fr

W którym kraju należy złożyć pozew o rozwód: w Polsce czy we Francji?

Pozew o separację prawną lub rozwód może zostać złożony wspólnie przez oboje małżonków (rozwód za porozumieniem stron lub na wspólny wniosek) lub zostać wniesiony przez jedno z nich.

Pozew o rozwód należy złożyć w kraju:

- ▶ zamieszkania (małżeństwo polskie mieszkające we Francji może złożyć wniosek o rozwód w tym kraju),
- ▶ w którym para zamieszkiwała razem, jeśli jeden z małżonków nadal tam mieszka,
- ▶ w którym zamieszkiwał jeden z małżonków w przypadku wspólnego wniosku,
- ▶ w którym mieszka pozwany,
- ▶ pobytu powoda (małżonek, który wnosi pozew), jeśli mieszkał on tam co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku oraz jest obywatelem tego kraju, jeśli nie jest obywatelem tego kraju, może wystąpić w nim o rozwód tylko wtedy, jeśli mieszkał tam co najmniej przez rok bezpośrednio przed złożeniem wniosku,
- ▶ którego są obywatelami.

Pierwszy sąd, w którym złożono wniosek (jeśli spełnia jeden z powyższych warunków), staje się sądem właściwym dla wszystkich przyszłych spraw związanych z rozwodem. Sąd ten podejmie również decyzje dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej. Rozwód udzielony w jednym kraju Unii Europejskiej jest automatycznie uznawany przez pozostałe kraje członkowskie.

PRZYKŁAD

Barbara i Marek mieszkali razem we Francji od 10 lat. Barbara złożyła wniosek o rozwód we Francji a Marek w Polsce. O tym, który sąd jest właściwym zdecydowały stemple. Stempel paryski miał wcześniejszą datę, więc rozwód odbył się w Paryżu.

ALIMENTY NA RZECZ DZIECKA

Zarówno w Polsce jak i we Francji alimenty na rzecz dziecka zasądzone są przez wydział rodzinny sądu rejonowego.

Sędzia do spraw rodzinnych (*juge aux affaires familiales*) wyznacza wysokość alimentów podczas procedury rozwodowej lub separacji (*divorce ou séparation du corps*), a jeżeli rodzice dziecka nie są małżeństwem, w czasie rozpatrywania wniosku o przyznanie władzy rodzicielskiej lub o uznanie ojcostwa.

Decyzja dotycząca świadczeń alimentacyjnych, która zapada w jednym z państw unijnych, obowiązuje także poza jego granicami. Można ją wyegzekwować bez przeprowadzania kolejnego postępowania.

Gdzie można uzyskać wyrok dotyczący egzekwowania alimentów w Unii Europejskiej?

W sądzie kraju:

- ▶ którego rodzice dziecka są obywatelami,
- ▶ w którym znajduje się miejsce zamieszkania ojca/matki dziecka,
- ▶ w którym znajdowało się ostatnie wspólne miejsce zamieszkania rodziny przez okres przynajmniej roku,
- ▶ w którym udzielono rozwodu.

Wybór jednego z właściwych sądów należy do wnioskującego. Egzekucja należności alimentacyjnych odbywa się według procedur obowiązujących w państwie, do którego wniosek został skierowany.

Jak wyegzekwować alimenty we Francji?

Paiement direct (płatność bezpośrednia)

Procedura ta pozwala wierzycielowi otrzymywać alimenty za pośrednictwem instytucji, która dysponuje pieniędzmi dłużnika (pracodawca, bank itp.). Pozwala odzyskać alimenty niezapłacone od 6 miesięcy, a następnie egzekwować je co miesiąc.

Należy zwrócić się do komornika (*huissier*) swojego miejsca zamieszkania i dostarczyć mu kopię orzeczenia sądu dotyczącego alimentów, wysokość zaległości oraz wszystkie informacje, które mogą być użyteczne, by odnaleźć dłużnika (imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres firmy, w której pracuje, numer *Sécurité sociale* itp.). Komornik poinformuje pracodawcę dłużnika o procedurze i zobowiąże go do wypłacania alimentów bezpośrednio wierzycielowi.

Saisie sur rémunération du travail (zajęcie wynagrodzenia)

Procedura ta dotyczy wyłącznie zaległych alimentów tych dłużników, którzy otrzymują wynagrodzenie, emeryturę, świadczenia dla bezrobotnych, świadczenia z tytułu inwalidztwa lub choroby. Aby rozpocząć tę procedurę wierzyciel musi znać adres pracodawcy dłużnika.

Należy wystąpić z wnioskiem o wyptatę zaległych alimentów do sądu okręgowego (*tribunal d'instance*) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania. Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia sądowego dotyczącego alimentów, oświadczenie o wysokości długu i wszystkie informacje na temat dłużnika. Komornik poinformuje pracodawcę dłużnika o procedurze i zobowiąże go do wyptacenia zaległych alimentów bezpośrednio wierzycielowi.

Odzyskanie należności przez Skarb Państwa

Po wyczerpaniu wyżej wymienionych procedur uprawniony do alimentów może zwrócić się listownie do prokuratora sądu najwyższego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania z wnioskiem o wdrożenie procedury ściągania należności ze środków publicznych. Prokurator może nakazać urzędowi podatkowemu ściągnięcie alimentów w formie podatków.

UWAGA!

Uprawniony do alimentów ma 5 lat, by wszcząć procedurę o ich egzekwowanie.

Pomoc CAF-u

Kasa Świadczeń Rodzinnych (CAF) pomaga rodzicom w egzekwowaniu alimentów zaległych od co najmniej 2 miesięcy do 2 lat. Samotny rodzic może otrzymywać od CAF-u świadczenie ASF (*Allocation de soutien familial*) jako zaliczkę na poczet nieptaconych alimentów. CAF odzyska później wyptacone kwoty od dłużnika, chyba że zostanie on uznany przez sąd za niewypłacalnego.

Warunki otrzymania ASF:

- ▶ Beneficjent musi posiadać decyzję sądową o przyznaniu alimentów.
- ▶ Dłużnik nie uczestniczy w kosztach utrzymania dziecka.
- ▶ Wierzyciel jest osobą samotną (nie żyje w konkubinacie, nie wstąpił w nowy związek małżeński, nie podpisał Pacs-u).
- ▶ Dziecko pozostaje na jego utrzymaniu.

Wierzyciel udziela CAF-owi pełnomocnictwa, aby rozpocząć procedurę przeciw dłużnikowi. Gdy CAF odzyska pieniądze od dłużnika, wyptaci wierzycielowi różnicę pomiędzy odzyskaną kwotą i wyptaconymi świadczeniami.

Szanse na wyegzekwowanie alimentów są znaczne w przypadku, gdy dłużnicy

pracują legalnie i ujawniają swoje dochody, rejestrując się w urzędach skarbowych i ubezpieczeniowych.

UWAGA!

Jeżeli wierzyciel nie zna adresu dłużnika, powinien złożyć skargę na posterunku policji na porzucenie rodziny. Prokurator Republiki nakaże wówczas śledztwo w celu odnalezienia dłużnika.

Co grozi za uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego?

Uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego jest przestępstwem.

W Polsce grozi za nie grzywna, kara ograniczenia lub pozbawienia wolności do dwóch lat. Z danych Krajowej Rady Komorniczej wynika jednak, że prokuratorzy rzadko wszczynają postępowanie karne, a jeśli już dochodzi do sprawy, sędziowie najczęściej orzekają kary pozbawienia wolności w zawieszeniu.

We Francji niepłacenie alimentów jest równoznaczne z porzuceniem rodziny i podlega karze grzywny w wysokości 15 000 € oraz karze ograniczenia lub pozbawienia wolności do dwóch lat.

UPROWADZENIE DZIECKA PRZEZ RODZICA

Gdy jedno z rodziców wyjeżdża z dzieckiem na stałe za granicę, nie uzyskując zgody drugiego i wbrew jego woli, mamy do czynienia z uprowadzeniem.

25 października 1992 Polska podpisała Konwencję haską, której celem jest „przeciwdziałanie negatywnym skutkom międzynarodowego uprowadzania lub zatrzymywania dzieci” (preambuła, art. 1 lit. a)

Osoba zainteresowana może domagać się powrotu dziecka, które:

- ▶ nie ukończyło 16 lat (art. 4),
- ▶ zostało bezprawnie uprowadzone (lub zatrzymane) z jednego państwa, będącego stroną Konwencji do innego państwa, również będącego stroną Konwencji (art. 4 w zw. z art.35).

Co zrobić, aby doprowadzić do powrotu dziecka uprowadzonego za granicę?

Należy złożyć wniosek o powrót dziecka do państwa, w którym mieszkało przed porwaniem.

W Polsce do Ministerstwa Sprawiedliwości, Wydziału Prawa Międzynarodowego, Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego.

Wniosek w języku polskim: www.justice.gouv.fr/art_pix/DE_pologne.pdf

Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa, Polska

☎ +48 (0) 22 239 08 70

📠 +48 (0) 22 897 05 39

✉ dwm@ms.gov.pl

We Francji do *Ministère de la Justice et des Libertés, Direction des Affaires Civiles et du Sceau, Bureau de l'entraide civile et commerciale internationale (D3)*

Wniosek w języku francuskim: www.justice.gouv.fr/art_pix/form_dde_retour.pdf

13, Place Vendôme, 75042 PARIS Cedex 01, France

☎ +33 (1) 44 77 61 05

📠 +33 (1) 44 77 61 22

✉ entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Które państwo podejmuje decyzję dotyczącą uprowadzonego dziecka?

Decyzja o powrocie dziecka podejmowana jest przez państwo, w którym dziecko mieszkało przed uprowadzeniem. Sąd państwa, do którego dziecko zostało uprowadzone wyda nakaz oddania dziecka rodzicowi, który ma prawo do opieki nad nim. W Unii Europejskiej nie jest możliwe uchylenie decyzji sądu tego państwa przez sąd innego kraju.

W wyjątkowych wypadkach, jeżeli dziecko sprzeciwia się powrotowi, a osiągnęło już wiek i stopień dojrzałości, przy którym właściwe jest uwzględnienie jego opinii, lub gdy istnieje ryzyko, że powrót dziecka naraziłby je na szkodę fizyczną lub psychiczną, sąd państwa wezwanego może zarządzić pozostanie dziecka przy rodzicu, który je uprowadził.

PRZYKŁAD

Krystyna z Markiem i ich syn Kamil mieszkali razem we Francji. Po rozwodzie Krystyna otrzymała opiekę nad dzieckiem. Marek uprowadził dziecko do Polski. Francuski sąd zarządził powrót Kamila do Francji. Marek wniósł odwołanie do polskiego sądu z wnioskiem o przyznanie mu opieki nad synem. Udowodnił, że konkubent byłej żony, natogowy alkoholik, znęca się fizycznie i psychicznie nad dzieckiem. Polski sąd stwierdził, że dziecko znajduje się w sytuacji zagrożenia i odmówił zarządzenia jego powrotu do Francji.

WAŻNE ADRESY

Informacje dotyczące uprowadzenia dziecka przez rodziców:

Enlèvements internationaux d'enfants et droits de visite transfrontières

 www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/